



HuFiHuFiHuFiHuFiHuFiHuFiHuFiHuFiHuFiHuFiHuFiHuFi

Hungária fiataljai Ifjúsági rovat

Rakd el a HUFI minden számát úgy, hogy - mint kis „könyvecske” - a kezed ügyében legyen. A néprajz, néptánc, cserkészélet gyöngyszemeit gyűjtögetjük számodra!



1913 Vág - Tisza 2013 - EMLÉK TUTAJTÚRA -

A napokban egy kedves, nagyon értelmes magyar származású 17 éves fiatal azt kérdezte tőlem: „¿Qué es un scout?” (mi egy cserkész?). Bevallom, először elmosolyodtam, de azonnal megpróbáltam összerézni egy értelmes választ. Egy cserkész egy fegyelmzett egyenruhás jó ember! Egy közösségben táplált egyén, aki gyermekkorától kezdve megtanulja s átveszi az élet legértékesebb titkait megközelítő eszközöket. Egy stramm valaki, aki szereti és tiszteli a természet szépségeit, értékeli s vallja a hitet, szeret játszani, énekelni, és várja a szabadba való kiruccanás lehetőségét. Vigyáz felebarátjaira, nevel, példákat követ, pattogó tüzek köré ül társaságban vagy egyedül, felnéz hazájára, családja eredetére, józan és ártatlan, jószívú és meggondolt.

*



Az Argentínában még lelkesen *túlélő* magyar cserkészlet egy köztudottan életképes, rutinos, kihívást szerető, megszállott mozgalom. Már egy ideje egy hatalmas álom született és fejlődött körében: **Demés Sándor st. és Lomniczy Mátyás cscst.** körzeti parancsnok ihletéből megvalósulhatott ez, nevezetesen a híres és jelképes Vág folyó tutajtúrája 100. évfordulójára megrendezendő **tiszai tutajtúra!**

A magyar cserkészlet első nagy megmozdulása az volt, amikor 1913-ban több mint száz cserkész hat nagy tutajjal egy 360 km-es túrán vett részt a Vágon. A Tisza a Duna leghosszabb mellékfolyója, Közép-Európa legfontosabb folyóinak egyike. A Fekete-Tisza és a Fehér-Tisza összefolyásából keletkezik. Majd Magyarország, Románia, Szlovákia, Ukrajna, valamint Szerbia területén halad át. E folyó képez határvonalat Bácska és Bánát között,

mielőtt a Vajdaság közepén, Titenél a Dunába omlana. Rendszere, vagyis vízgyűjtő területe 157.000 km², Magyarországi szakaszának hossza pedig 597 km.



*

Jándtól Dombrádig 180, a világ szinte minden csücskéből jelentkező magyar cserkész evezte át a legmagyarabb folyó vizeit, az elme minden elképzelhető jellegében! A kánikulás magyar nyárban, az általuk megépített tutajok biztonságában, a vízen megosztott élet kudarcaival, a mindennapi-ságban a kidolgozott programok keretében. E cserkésztalálkozó újabb utakat épített a közös nyelvezet alapján, az együttélés nehézségein s örömein át.

Két nap építés, egy hét tutajozás, másfél nap bontás után, az eredmény felmagaslott a cél talpáig, vagyis az elképzelés majdnem legteljesebb fogalmáig. **Argentínából 28 tutajos vett részt!** Boldogan, akaraterővel, vezetőik véleménye szerint messze felülmúlva az izgulva várt eredményt. Az itt, Olivoson született cserkészprogram különleges igényeit több, máshonnan betoborzott cserkészvezető munkája tette lehetővé: a KMCSSZ és az MCSSZ egyes vezetőtisztjei támogatása s hozzájárulása lényeges volt!

A páratlan megmozdulás az európai Nemzeti Nagytábor (NNT) előzetes vízitáboraként zajlott le, mert egyes utak kétségtelenül összeágazódnak. Egyik táplálja a másikat, és így tovább! 15 nemzetközi



magyar cserkészvezető hajtotta előre a tutajozást. Lapunk következő kiadásában tárgyilagosan beszámolunk az argentinai magyar csapatok résztvevői utóvéleményeiről, a nagy kaland szakaszairól, az átéltek intímabb részleteiről. Egyelőre osszunk meg néhány hangulatfestő mondatot, véleményt és adatot a tutajozók teljesítményéről:

„... Nagyönjöl meg minden. Lassan folyik a Tisza, nagyon meleg van, de remek a hangulat, állandóan zenélnek valakik valamelyik tutajon, körülöttünk csak víz és erdő, nagyon szép!”

- „A Magyar Cserkészszövetség tutajtúrájának parancsnokai megbeszélést tartottak a Tiszán, Jánd közelében 2013. augusztus 4-én. A túrán résztvevő 180 magyarországi és külföldi cserkész 12 tutajon 8 nap alatt teszi meg a Jánd és Cigánd közötti szakaszt.” (MTI)

„Tetteink beépülnek a személyiségünkbe. Nem tudunk úgy jót tenni, hogy ezáltal jóvá ne váljunk. Nem tudunk úgy törekedni az igazságra, hogy ne váljunk egyre inkább igaz emberré. Nem tudunk úgy hazudozni, hogy ne váljunk előbb-utóbb hazuggá. Az ember végül azzá válik, amit tesz.”

Böjte Csaba

Havi „HUFImondatt”:

„Amit saját magunkért teszünk meghal velünk, viszont örökéletű és túlél minket az, amit másokért teszünk”. (Ism.)

Olvasunk... és gondolkozunk

- Szép gondolatok a halálról -

Nehéz minékünk, akik nagyvárosban születünk s élünk, természetesen és valódi békeérzettel elfogadjuk a szeretteink, barátaink halálát. A halál akkor következik be, amikor be kell következzen. Ez az, amit nehéz elfogadni. A falusi társadalomban, az antik s ösztönösebb szokásokat betartó kultúrákban a halál csupán egy átmenet a következő állapotba: szó szerint meg is kell „ünnepelni” az elhunyt sikeres átutazását! A magyar falusi világban még a lakodalom is egy halállálatot hordoz magában: a szűz leány „meghal” mint olyan, és újjászületik mint házasszony. Szüzessége elmúlását pedig kellőképpen meg kell ünnepelni ahhoz, hogy az átállás hivatalossága körülménymentes legyen! Azért is van az, hogy sok kultúrában (a magyarban is) régebben a gyászoló szín a fehér volt, az újjászületés tisztasága felmutatásaként.

Mindez nem nyugtatja meg a hitetlen, a nem felkészült s keservesen gyászoló lelkeket. A halál bekövetkezte fájdalmat, inkább önsajnálatot és a társadalom szokásai által előírt könnyezést, sírást, mély s komor hangulatát teremti meg. Pedig igazából nem így kéne legyen. Aki elment, már nem szenved, nem beteg, nem sír, és ami a legmegnyugtatóbb: már nem földönjáró érzéssel méri az új valóságát. Egyszóval: boldog és megkönnyebbült állapotban lebeg.

Mi pedig nem az elhunyt távozását siratjuk csak, hanem sajátmagunk keserűségét, a döbbenet hirtelenségét, a hiányérzetünk tehetetlenségét. Mert a búcsú pillanata a legszomorúbb.

*

Az utóbbi hetekben, alig néhány nap különbséggel két jólismert magyar barától búcsúztunk. Buenos Airesben Fóthy Istvántól és Budapesten Halmos Bélától. Ők (eddig) nem ismerték egymást. Mindketten a magyarság megmaradásáért dolgoztak, utolsó sóhajtásukig! Ámde nem ez az egyetlen közös vonásuk. Azokhoz az emberekhez tartoztak, akik nevetve éltek, mosolyogva haltak, s akiket azonosképpen mosolyogva s énekelve búcsúztattak el!

- **Fóthy István** ravatalán nagyszámú családja és szűkebb baráti köre népdalokat énekelve virrasztott a Mindszentynum apró, kellemes hangulatú kápolnája termében. Piciny unokák rohagáltak önfeledten a koporsó körül s alatt, serdülők mosolyogtak a már pihenő *Nagyp*i nyugodt s sápadt



Fóthy István



arca láttán. Hat gyermeke és kétszer/háromszor annyi unokája s azoknak édes unokatestvérei daloltak olyan szépen, ahogy köztudatilag már csak az ismert Fóthy család tud énekelni! Angyali volt! Minden, csak nem szomorú! Munkáját ismeri a buenosi magyar cserkészközösség, az utóbbi évtizedekben pedig a magyar Mindszentynum lelkeként bebizonyosodott, elénk rakott tetteit tároljuk emlékeztünkben.

- **Halmos Béla**, a zenész, a magyar muzsika fáradhatatlan ápolója, a kutató, a gyűjtő, a magyar táncmozgalom alapítója és továbbadója, csekély hatvan egynéhány évesen békésen hagyott itt minket, néptáncosokat-zenészeket, egy súlyos és értékes nyomósvény tekerccsel a hátunk batyujában. Sebő Ferencékkel együtt elérte, hogy a táncmozgalom jelentős civil mozgalommá vált, máig is él és virágzik, és igen fontos szerepet játszik a Kárpát-medencében s a világon kihalni látszó magyar paraszti kultúra továbbörökítésében. Így került be az UNESCO szellemi kulturális örökségei közé is.

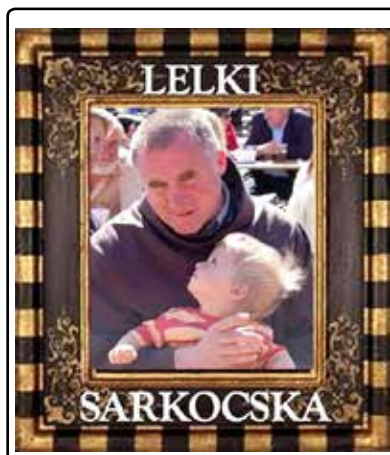


Halmos Béla

Bélát munkatársai s követői a Hagyományok házában szintén énekelve s muzsikálva virrasztották, majd muzsikálva kísérték sírjáig a Farkasréti temetőben, s énekelve-húzza-táncolva követjük irányát földi megszűnése után is főleg azok, akik személyesen is megismerhették. Boldogan s hálással! Augusztus 9-én, az erdélyi Kalotaszentkirályon (Kalotaszeg) az utolsó s híres népzenei tábor végén faültetés kezdődött Béla emlékezetére. Ezentúl minden egyes elhunyt kedves népzene emlékére egy újabb fácska lesz elültetve. Az új fasor emlékhely lesz, magyar vándorok-táncosok lenyűgöző találkozó sarka, az iránymegadók totemje, bástyája!

Mindebben nincs szomorúság! Legfeljebb honvágy, hiányérzet, de a hagyaték él bennünk! Legyünk hálásak, és ismerjük el a sors akaratát. Ez ad erőt a szakadatlan folytatásra, arra a folytatásra, amely megerősíti a világunk magyarsága túlélését is. Azok emlékére írom, akik csak „innen” távoznak el, de minden átélben, minden tettben jelen vannak s lesznek még élünk, mi, akik megismertük őket vagy tanultunk tőlük valamit. Ez a tény maga a béke!

Zólyomi Kati



Folyt. a 3. oldalon



ARGENTÍNAI MAGYAR NÉPTÁNCMOZGALOM

...a legújabb chacói magyar élményekről...

Boldogan meghatódva írom e kis krónikát. Vannak olyan tettek, amelyek a megadott körülményekhez mérve igen hosszú lejáratiúak. Ki kell várni az eredményt, és mélyen bizni abban, hogy esetleg még sikerül is. Gondolom ilyen türelmes beállítottsággal kezdett neki **Roglich Nati** is annak idején a szerény chacói magyar együttese megalakításához. Az ottani magyarok igazából annyira várják a „változásokat”, hogy nekik minden új levegő kedvezményes kell legyen! Megérdemelnek mindent, amit a magyarság nyújthat nekik. Minden nap egy-egy felfedezés, új lecke, szép álm!

Sok évtized után az óhaza újra rádöbent az emigráció valóságára. Rájött a jövőt építő erő egyik legnagyobb lényegére: támogasd az országról elvándorolt magyarokat, mert azok még elásott titkokat őriznek! A XX. század elején megtörtént emigráció máig megőrizte a magyar falusi kincstár egyik érintetlen kriptáját. A távoli országok menedékében folytatta otthoni életét, vigyázott a századokon át gyűjtött szokásaira. Dúdogatta énekeit, elmondta meséit - és szép nyugodtan kivárta a sors utójátékait.

A chacói magyarok két településen (Coronel Du Graty és Villa Ángela) is kivárták! Átugorva Domonkos Péter hosszú éveken át tartó hatalmas munkáját meg az akkoriban gyakori Regös táncosok látogatásait, rátérünk az idén a magyar kormány által kiküldött **Zsonda Márkra**. A Körösi Csoma Program fiatal pályázója elvállalta a nyelvoktatást, a néptánc továbbfejlesztését - egyszerűen azt az óriási kockázatot, amely hónapokig eltávolítja



otthonától. A cél? Az idegen kultúrába már-már beolvadt magyarokat ismét ráébreszteni való eredetükre, elhanyagolt nyelvismeretükre és a magyarsághoz való visszakapcsolásukra. Ezáltal Márk élete is megváltozott! Lassan megszerette magát, és ő is megszerette azokat a magyarokat, akik aztán neki mesélték el az otthoni dolgokat, amelyekkel ifjú kora miatt még nem találkozhatott. Csodálatos! Kölcsönös táplálkozás, szívtagító erejű élmény - a hovatarozás egyik kis ajtaja megnyitása!

És egy hivatalos magyarországi látogatásnak köszönhetően létrejött a chacói **Liliom** magyar táncegyüttes utazása Budapestre!

Utolsó táncpróbák az olivosi cserkészházban

Istenkém! Mennyi pici angyal járkal köztünk e földön! Mennyire más lenne a világ, ha gyakrabban mernénk észrevenni a jót, a kedveset, a szépet. Mennyi ajándékként egészen váratlanul adódott nekem, hogy két egész napot megosszak 11 angyalka lelki világával és megismerhessem őket! Ezek az angyalok itt élnek a földön, úgy néznek ki, mint mi, beszélnek, nevetnek, reménykednek, várnak, csalódnak, hallgatnak, és a példánkat követve néptáncot járnak. Nevetésük olyan, mint a koraregeli napsütés, reményük egy zsenge, zöld fűszál a sivatagban. Várakozásuk szerény, hitelt telített hallgatásuk muzsikaszó! 6 rátermett fiatal fiú, 5 nádszálvékony lányka. A



Kolomp a Szent István Otthonban

Július 13. Az eltelt év alatt a Kolompok másodszer megyünk ki Chilaventre. Már tudjuk előre mi vár ránk, de azt is, hogy a cél annyira tudatos és bensőséges, hogy nem sikerülhet rosszul! Mert egyszerű, átlátszó és magyar! A nyomámentes szolidaritás és az együttérzés megnyilvánulása.

Az olivosi próbatermünkben megtörténik a gyülekező, majd privát autókban indulunk el. Rövid az út, kellemes. Megérkezésünkön nem azonnal nyitnak ajtót. Az otthonban csak 3 felügyelő van jelen: egy-két ápolónő és a szakácsoknak egyike. Beengednek. A bentlakók arca csodálkozó. Remek, gondoljuk magunkban, meglepetés vagyunk számukra, annál jobb lesz! Pedig tudjuk, hogy az otthon értesítve lett látogatásunkról.

Ragyogóan süt a napocska, de hűvös van, tehát bent lesz a foglalkozás. Felöltjük

edzésruháinkat és érdeklődünk a magnó, a hangberendezés iránt. Nincs, nem működik, próbálkozunk ezzel meg azzal... így a válaszok. Próbálkozunk is egészen addig, míg eldöntjük az egyik kismagnó befogását. Működni működik, ám hangereje messze nem a megfelelő! Nem baj ez sem. Olyan jó a közhangulat, hogy nincs az a magnó, amely elronthatná!

Máris kezdjük. A bentlakók a helyükön, a Kolompok szoknyában-cipőben-bakancsban, s megszólal a kalotaszegi, mezőségi és palóc muzsika. Bejelentjük az elkövetkezőket, és nagy az élvezet! Van ricsaj, ének, bekiáltás, taps - minden! Végül is ez a cél: *szórakozva szórakoztatni!* Másfél óra úgy telik el, mintha öt perc lenne. Özv. Lindqvistné Demkó Andrea csest. *Hapci* ellát minket mosollyal, utasítással, puszi-val-öleléssel, és egyhamar ízletes pizsallat is húzódik felénk: uzsonna! Süteményeinket is hozzáadjuk a „lakomához”. Leülünk az étteremben, az asztalok köré. Nagyon kellemesen, kötetlenül beszélgetünk, nevetünk...

A délután így véget ér, de nem a szándék. Ez csak egy leállíthatatlan sorozat kezdete. A következőig! Szeretettel!
(ZK)



chacói magyarok gyermekei, unokái, szépek és tehetségesek, élni akarásuk akkora túlélésre szánt, hogy egy másodpercig sem izgulnák értük! Pedig gyakorlatilag semmijük sincs mindabból, amihez mi annyira ragaszkodunk: anyagiak, lehetőségek, karrier, szaktudás, versengés, élénk tált ismeretek, néptáncmesterek irányítása, könyv, tanács...

Azonban az idén csoda történt! A **Liliom** együttes a magyar Külügyminisztérium által megkapta a lehetőséget, hogy Budapesten Argentínát képviselve jelen legyen az Ifjúsági Találkozón! Ezt az utat a többi dél-amerikai táncegyüttes már mind megjárta. A **Botka Bözsikének** kisebbik lánya, **Roglich Natália** által megalapított s vezetett táncsoport lassan 7 éve működik Du Gratyban. Messze Észak-Argentínában, elszigetelten a néptáncmozgalmunk gócpontjaitól, magyar nyelvű angol s egyéb lehetőségek nélkül, a minimális eszközök hiányában, mégis felépült egy valóság, egy *jelen*, és végre megnyílik előtte is az ajtó!

Mindennek eljön az ideje, ha egy szilárd elhatározásra s célra építünk. A kitartást meg kell jutalmazni, alá kell támasztani, és minden magyar irányú tervet meg kell menteni! A **Liliom** létezik, és sokat megérdemel, a javából!

Augusztus 11-én már lezajlottak a szavazások a kötelező argentin előválasztásokon. Késődelután sietek a Hungária felé. A próbatermünk (Regös, Kolomp, Oleander) tele van idegen arccal. Szól a népzene - a dunántúli rábaközi, bogviszlói és sárközi ugrós muzsikái. Legények csapásolnak eszevesztül! **Nagy Ottó**, a Regös együttes táncosa irányít. **Nati**, a felügyelő, beérkezésemkor rám néz: kezdjük? Gyorsan átöltözöm, s máris izommelegítést kezdek velük. Félénken csatlakoznak hozzánk a lányok is. A nádszálkisasszonyok! Nyomjuk a csárdás térdes mozgását, a ritmikus tapsok s lépések sorozatát. Nem ismerem őket, de mégis otthon érzem magam velük. Már régebből követem őket Facebook-on, de egészen más a személyes megjelenés. Újra kell kezdeni, közeledni és átérezni mindent! 35 percig megy az előmozgás. Egyre lazábbak a nézéseik, egyre élvezetesebb a hangulat. Kezdem megszokni a neveket: Mirkó, Chacho, Deni, Kató... ők viszont azonnal Katiznak engem, és a kis 20 éves táncollégám „Don Ottóvá” válik. Nevetünk, élvezünk, a Liliomok szerénységgel s tudásvágygal fogadják be utasításainkat, javításainkat. Ottóval remekül kapcsolunk, egy-két nézés - és simán folyik minden. Telnek az órák. Átvesszük a turnéra kiválasztott 3 táncszámot, és az „angyalkák” kieresztik magukból egyéniségüket. Felfedezem a természetes *leadert*, valamint a gyengét, a bohócot, a tehetségesebbet, a kedvesebbet, a félénkebbet. Végtelenül élvezem! Mint táncszakos azt figyelem meg, hogy szerencsés csoport: nagyjából kiváló a hallásuk, alig kell javítani egy-két apró részletkérdést. Azonnal átveszik az információt, azonnal teljesítenek. Annyira hálásak, hogy zavarba hoznak! Arcoskájuk üzenetét, tekintetük s testeik örömet örökre elraktározom magamban. Gazdagodom mellettük mint ember, mint néptáncos is.

Hétfő koradélután. Jeges szél fújdogál Olivos felett.

Most már kettős puszik és nagy ölelések fogadnak engem. Az az érzésünk, hogy mindenkortól összetartozunk! Szemrebbenés nélkül kezdődik a táncedzés. Még senkin sem érezhető az izgulás, csak Natin. Nincs gond a táncsorozatokkal. Már minimális apróságokat csiszolunk Ottóval. Tanulékony a csoport.

Elgondolkodom... 1300 km-re laknak tőlünk. Chacóban szinte egyedül gyakorolnak, mivel Nati itt él Buenosban, és csak ritkán utazhat fel hozzájuk. Micsoda lelkület és égi csoda tartja bennük az energiát, a tudatosságot? Nem lankadnak, nem hagyják abba, és ami a legcsodásabb, nem fajult el az, amit egyszer megtanítottak nekik! Nyomban átalakítottunk dolgokat: a főszámuk (rábaközi) fináléját, egyes lépések s mozgások tartását, s annyiszor vesszük át, míg belételemtjük a vidám hangulatot, a magyar néptánc önfeledt élvezetét, a felkiáltások természetes kibontakozását. Halad a hangulat felfelé, egyre javul, örülök nekik! Örökre fogadom őket! Ne legyen félreértés: itt most nem „csupán” a néptáncról beszélek, hanem az emberi épség teljességéről! Ezek a gyermekangyalok „feltöltöttek” engem! Tiszta levegőt öntöttek át szürke és sokszor elégedetlen napjaimba. Nem tudom mikor s miből, de megfogadom, hogy felutazok hozzájuk legalább egyszer évente! Két nap alatt meg lehet szeretni egy embercsoportot? Igen! Lehet!

Esteledek, megéhezünk. *Pizzát-empañadát* rendelünk. Bözsike szünet nélkül varrja a hiányzó viseletdarabokat. Közben egy lánykán megmutatom, hogy kell felöltöni az egyes népviseletek darabjait: milyen sorrendben, milyen hajzással-kötéssel. Mindenki kíváncsian figyel. Egy-egy fiú is beöltözik, büszkén mutogatja magát. Lépést is rögtönöz hozzá, élvezzi a bőgatya simulását, barátkozását a keményszárú csizmával. Hány Magyarország testesül meg a világon! Ha ezt minden magyar megtudná, nem lenne káosz a jövőnk elképzelése sem...

Csoportképeket készítünk. Az izzadságtól párás próbaterelem mosolyog! Sok különböző érzés áraszt el: az angyalkák mostanra már látható izgalma, az kísérő felnőttek vidám aggodalma, az est hirtelen hidege (jeges szél fúj odakinn), a megosztott órák szépsége! Bizony elmennék velük én is! Mert *velük* osztanám meg ezt a kalandot. Szeretnék még többet megmutatni nekik! Többet mesélni, tanítani! Ezek után: Liliom néptáncegyüttes, irány Budapest!

Kéréssem: élvezzék, remekeljenek a megadott fellépéseken, tároljanak! Hozzák haza Chacóba az átélteket! Folytasák! És sosem hiányozzon egy magyarból sem az a tudat, hogy egyedül a falusi világ őrzi meg az igazit, a becsületet, az ártatlant, a természetet! E gyermekek a rég kivándorolt falusi magyarok leszármazottjai, és most ezt viszik vissza az óhazába, a magyarországi magyarság számára! Lassan egyesek majd megtanulnak magyarul is, és ez által ez a magyar végvár a szétszórtság egy eddig nem eléggé felismert központjává fejlődik ki itt, a messzi Argentínában!

Zólyomi Kati néptáncos



1913-2013 Emlék tutajtúra...

- „Ne lepődjön meg, ha 180 tutajozó cserkészt lát a Tiszán, mert ennyi cserkész emlékezik meg a napokban a Vági Tutajtúrról, amelyet 100 éve tartottak és a század eleji cserkészlet legnagyobb megmozdulásaként tartanak számon. (...) A vízcserkészek a világ minden



pontjáról érkeztek, a program a MCSSZ és a külhonban működő cserkészszövetségek közös szervezésében valósul meg.” (Látókör)

- „Pontosan 100 éve zajlott a Vági Tutajtúra, a magyar cserkészlet meghatározó teljesítménye. 1913. július 5-21 között 105 cserkész 17 napon keresztül túrázott a Dunán. 6 tutajjal összesen 360 kilométert tettek meg. 1913 nyarán a *Vezér* tutaj után úszott a *Sasok*, *Fecskék*, *Vadgalambok*, *Turulok* és *Sólymok* tutaja, mindegyiken 20-22 cserkész. A tutajút parancsnoka, Izsóf Alajos így nyilatkozott róla: „Megtanultuk tisztelni, ami nagy, óvakodni attól, ami félelmetes, szeretni azt, ami jó. És ezt nem úgy tanultuk meg, hogy valaki mondta, azt úgy szívtuk be az ózondús fenyvesi levegővel, átszűrődött a pórusainkon, végigrezgett idegeinken, vérünké lett. A tutajokat többször is ki-

kötötték, alkalmuk volt a cserkészeknek a vidéket is megismerni. Így meglátogatták a trencsényi és beckói várakat, kirándultak a Vág melletti hegyekben, Vághosszúfaluban részt vettek egy nagy lakomán, amit az ottani lakosok rendeztek nekik, sőt még színdarabot is adtak elő Pöstyénben!”

- „A tutajút 100 éves jubileumát ünneplik közösen a magyar cserkészszövetségek. A tutajút a Tiszán tartják Jánd-Dombrád között, mintegy 180 magyar cserkész részvételével, 3 kontinensről, 12 országból. A legfiatalabb cserkész 16 éves, míg a legidősebb 67, az átlagéletkor 24 év. A 180 fős legénységnek 68 lány tagja van. A világ minden tájáról érkeztek magyar cserkészek, hogy részesei lehessenek ennek az egyedülálló programnak. Többek közt Dél-Amerikából, Kanadából, Hollandiából, Németországból és a Kárpát-medencei cserkészszövetségekből érkeztek vízcserkészek. A tutajutat teljesítve csatlakoznak ahhoz a több ezer cserkészhez, akik augusztus 11-19. között Ócsán ünnepelnek a Nemzeti Nagytáborban.” (Bokor Réka)

Aki a külhonra s a szétszórtságra szakadt magyarság fenntartásáért dolgozik, mindenhol ott szeretne lenni. Ez természetesen megvalósíthatatlan! De én a tutajtúrára mégis ott szerettem volna lenni. Egyik gyermekem, a fiam szerencsére ott lehetett!

Jó munkát,

de továbbra is a legjobbat!

Zólyomi Kati est.

A Buenos Aires-i KÖRS (körzeti vezetői órs) nevében



Az olivosi Szent László iskola ünnepe

Igen egyedülálló élmény lepett meg az idén. Nem mintha már nem történt volna ilyenhez hasonló, de ez alkalomkor mégis kimagaslóbb volt, izlősebb, komolyabb és érzékenyebb. A Moreno utcai magyar nevű, de spanyolnyelvű iskola megünnepelte Szent László királyunkat, a kis intézmény tisztelt névadóját!



A műsor remekre sikerült! **Claudia Benetti** (elemi iskolaigazgató) összeállításán látszott, hogy nagyon gondoltan készült. Minden mozzanata egy külön hangulatot alakított, és a hallgatóság a csendben és tisztelettel követte. A kiválasztott nap péntek volt. Reggel kétszer és délután kétszer került sorra az előadás, mindkét esetben először az elemisták s utána a középiskolások szülei előtt.

Mindezt megelőzte két és fél hét lázas gyakorlat és képződés. Egyem meg a szívét az édes kis gyerkőcöknek, akik türelemmel és odaadással betanulták az éneket, a táncot, a magyarnyelvű szövegeket is, fonetikusán!

A műsor frappáns volt, a díszbevonulástól a záró tapsig! A zászlók jelenléte alatt elhangzottak az argentin és a magyar himnuszok versszakai (kitűnő zenei válogatásban) s ezalatt egy nagy képernyőn pedig követhetők voltak a szövegek/fordítások és a két ország legszebb tájai-kepei is. Ez már kezdettől egy kimagasló légkört teremtett. Az iskola igazgatósága röviden és meggyőződtően szólalt meg, s utána két édes műsorszám következett: a 6. osztályosok argentin és magyar népdalt adtak elő, élő, zenei kísérettel. Közvetlenül utána, záróként az általam betanított magyar néptáncszám. Kis somogyi ugróst és üveges táncokat mutattunk be, szeretett munkatársam,



IRODALMI KÁVÉHÁZ 2013

Korán érkezem meg a Hungáriába. Vasárnap délután van, 17 óra körül járhat az idő. Bizony változó a Buenos Aires-i tél. Ingadozik az időjárás, hol nulla fokokra ébredünk, de az ebéd utáni, sokszor majdnem 20 fokra azt sem tudjuk, mit kezdünk a kabátokkal-pulcsikkal! Belépek a MIK terembe, kabátom-sálam már a karomon idétlenkednek. Arcon csap a meleg, vanília illatú. Kávégőzős a levegő, önfeledt és még suttogóan csendes a hangulat. Néhány ember asztalokat tologat, terít, kábeleket teker s igazít, 2-3 serdülő cserkészgyermek az asztaldíszek gyertyáit gyújtogatja. Abszolút mindig a legjobb az előzetes klíma!



Nincs mit tegyek, várnom kell. Vagyis ahhoz, hogy előadandó versem aláfestő zenéjét kellőképpen kipróbálhassam. Azonban kissé később rájövök: nem lesz erre lehetőség. Nem bánom, majd megoldjuk... Ehelyett az embereket figyelem. Kezdenek megjelenni, előadók és hallgatók. Számosabb az első csoport a másodiknál. Mégis minden szék tulajd kap magának, és majdnem pontosan, 18 óra körül műsorkezdő láрма ébred. A rendezők megszólalnak, a mikrofon fel is hangosítja fogadó szavaikat, de az emberek tovább csevegnek, mintha mindig szükséges lenne még egy utolsó mondatot hozzáfűzni a helyzethez! Két hangulatvilágító, de vakító fénytorony gyullad meg, egy fehér és egy kékes lelkű led lámpa, elhalkul a népség is - kezdjük!

A versválogatás nem minden esetben sikeres, viszont az előadók kedvessége pótol minden ihlethiányt. Békésen hallgatom végig mindegyiket, s megál-

szavával. Nem tudom, mennyire volt felfogható minden egyes kimondott szó, de a jelenlévők arckifejezése után ítélve figyelmes élvezet sugallott ki mindenikből.

Két kivétellel, az előadók sora a megszokott. Ismét kedves és tiszteletteljes! Megerősítem magamban azt a tudatot, hogy azok állunk ki (gyakorlatban sajátmagunk elé), akik imádjuk a magyar költészetet. Akik rendszeresen olvassuk a magyar költőket. Akik rászánunk egy elvileg pihenőnapot arra, hogy újból bemenjünk a Hungáriába ezt a lehetőséget megosztani. Ez igazi, való és mély! Nem is kell boncolgatni a hátteret. Hagyjuk meg így, ahogy van! Az, hogy kb. 40-45 ember józan s ártatlan szemmel néz efelé, az máris győzelem! Csak gondoljunk meg azt, hogy hány, a világon szétszórt magyar közösség olvas/mond el magyar költők szép verseit? Ahol ez megtörténik, ott egy-egy magyar csoda elevenedik meg! (ZK)

magyar költők...



magyar táj.

lapítom költőink kreációi remekét! Fel-sorakoznak előttem a nagy magyar írók alkotásai, és elképzelem, miként mondták volna el ők maguk azt, amit a legtöbb esetben most, száz év után egy emigrációs magyar mond el. Nagyon érdekes...

A témakör igen romantikus: magyar táj és természet. A legtöbb vers igen hosszan írja le a magyar táj megnyilvánulását, a nyelvkinctárunk összes elképzelhető

Jeszenszky-Böhm Zsuzsi közreműködésével. Az argentin nézők akkora szurkolást rögtönöztek, hogy szívem kettéhasadt a meghatódástól!

Természetesen a kis gyerekeké volt az érdem: annyira precízen követték tanításomat, hogy a táncszám 100%-ig magyar volt! Kecesen riszálták magukat a kislányok, feszesen csapták lábukat a kisfiúk, és a híres „üvegátugrást” remekül járták! Jelen voltak a magyar közösségünk egyes tagjai, **Lukács Csaba** újságíró (Magyar Nemzet) **Marossy Géza** filmoperatőrrel, a szülők és az iskola diákjai teljes számban. A négy hajszálegyforma előadás (a két reggeli osztályé és a két délutánié) mégis valamiben különbözött egymástól: volt kedvesebb, volt közvetlenebb, volt precízebb és mélyebb hatású is! Mindenesetre ez a péntek egy szép „magyar Szent László” péntek volt, Buenos Airesben, Argentínában.

Zólyomi Kati

Zsuzsi íróasztaláról...



Lajtaváryné Benedek Zsuzsi cst. rovata

Viselkedj jól!

Hányszor hallottuk ezt gyermekkorunkban. Hányszor mondtuk gyermekeinknek! Nem is tudom miért, de most ezen a szón gondolkodtam el. **Viselkedik.** Ebben a szóban benne van a **visel** ige. Milyen ruhát **viselsz**? Inkább nadrágot vagy szoknyát? Honnan ered? A **visz** igéből. Mert a ruhát magamon viszem, hordom, nem igaz? Az **-el** egy képző. Úgy hívják, hogy **gyakorítóképző**.



Amikor egy cselekvésnek a gyakori ismétlését akarjuk kifejezni, akkor egy gyakorítóképzőt ragasztunk a szó végéhez. Több gyakorító fajta van, az egyik csoport az **-el/-al** végződésű. Például: vasal, rombol, ugrál, bencol, nyirbál, tapsol, visel.

Tehát, **visz + el = visel**. Kalapot visel, kontyot, copfot visel, gyűrűt visel. Milyen szép a magyar népviselet! **Viselőruha**, vagy hétköznapi ruha. Népiesen azt is mondják, hogy **viselős nő**. Viszi, hordozza babáját, tehát terhes nő. Szóval, aki valamit magán visz, az viselő, vihet magán valamilyen látható tárgyat, ruhadarabot, díszet, de vihet magán felelősséget, munkát. Így születik a **képviseelő**, aki más nevében, megbízásából jár el. Viseli valakinek a képét, és annak érdekében működik. Ugye milyen szépen fejezi ki a magyar nyelv a mondanivalóját? Hivatali munkakörben ott van a **tisztviselő**, a dolgozó alkalmazott, aki valamilyen hivatalos hatáskörbe tartozik. De a legmélyebb szó, az egyik legszebb magyar szó a **gondviselő** szó. **Gondviselő jó Atyám vagy**, mondja a zsoltár. Aki valakinek **gondját viseli**. Isten. Apám, anyám. **Gondviselés**. Tartós és mindenre kiterjedő gondoskodás. Gyönyörű.

De hogyan kerül ide a **viselkedik** ige? Mit visel? Nem ruhát, tárgyat, felelősséget, hanem magatartást. Egy bizonyos helyzetben valamilyen módon eljár, viselkedik. **Viselkedj jól!** Viseld azt a szép jó magatartást, amit szüleidtől tanultál!

*

A magyar nyelv egyfolytában elbűvöl. Milyen más nyelvnek vannak ilyen kifejezései? Figyelj csak. **Gyuri nem nagy kedvvel csinálja a leckét, csak ímmel-ámmal.** És minden játéka szét van szórva a szobájában, minden szanaszéjjel van. Aztán összevissza beszél, nem mondja az igazat. És nem fér a bőrébe, keresztl-kasul rohan a lakásban fel-alá. Csak **hébe-hóba fogad szót. Borzalmasan viselkedik!** - Izgalmas ez a magyar nyelv. Mint az az út, amelyen buckák és kisebb gödrök váltakoznak. Az autóm tengelye nehezen állja a **hepehupákat** ezen az úton. Honnan erednek ezek a kifejezések?

Hepehupa. Dimbdomb. Heppen: süpped + hupa: dudor, púp.

Hébe-hóba. Néha. Hévbén-hóban. Hóben-hóban. Hidegben-melegben.

Ímmel-ámmal. Nem szívesen. Ímeg: inog, bizonytalan + ámológ: álldogál.

Eszedbe jutnak neked is ilyen két szóból álló kifejezések? A magyar nyelv olyan színesen fejezi ki magát. Mintha egy festmény lenne. Látjuk a képet magunk előtt. Nagyon örülök, hogy ezt a nyelvet őrzöm, ápolom, hogy **gondját viselem**.

*

A múltkor felfigyeltem még egy remek kifejezésre. Olyan világban élünk, amelyben az emberek egyre kevésbé hűek az elveikhez. A pénz, a hatalomvágy, a siker megvakít, az elvek elfüstölögnek. Erről elmélkedtünk barátokkal. Milyen szóval lehet kifejezni annak az embernek a viselkedését, aki feladja az elveit, aki nem becsületes, aki átejt, aki hazudik, aki csal? Milyen képet látsz magad előtt? Milyennek látod azt az

A Lajtaváry Family Band Peruban

Amikor a tavalyi San Pedro Country Music Fesztiválon a perui Oxapampa Country Fest képviselői meghívtak bennünket az általuk rendezett eseményre oda, az országukba, olyan távoli, majdnem elérhetetlen álmodozásnak tűnt az egész.

Bezzeg most, miután megvalósult, úgy tűnik, mintha csak álmodtuk volna az egészet, attól kezdve, hogy felszálltunk Ezeizán a limai repülőgépre, mindaddig, amíg öt napra rá le nem szálltunk újra Ezeizán, ugyanarról a gépről... Álombeli élmény volt.

Limában megszálltunk egy éjszakára és egy napig sétálhattunk szabadon a városban. Aznap este indult a busz Oxapampába, a „Country Fest” színhelyére.

Aki azt állítja, hogy Buenos Aires zajos, forgalmas, autók és emberek tömkelege árasztja el rendezetlenül az utcákat, az nem ismeri Limát. Ami ott folyik, az szinte leírhatatlan. Bevallom, annyi embert és annyi vadonatúj, ill. félig lerobbant autótömeget még életemben nem láttam. Az a legfurcsább, hogy a peruiak alapján véve nyugodt emberek. Ez tényleg így van. „Teljes lelki nyugalommal” nyomják a dudát a megsüketülésig, mindenki egyszerre, miközben szakadásig tapossák a gázpedált és kapkodják jobbra-balra a kormányt a legsúfoltabb közlekedési dugó közepén, kihasználva a legkisebb hézagokat ahova bevághatnak autó és autó közé. A legcsodálatosabb az, hogy egyetlen utközést vagy elgázolást nem láttunk! Azt is ki kell hangsúlyozni, hogy senki sem kiabál, senki sem káromkodik. Csak dudál. Még csak azt sem lehet mondani, hogy mérgező néznének egymásra. Abszolút nem. Közlekedési lámpák és rendőrök díszlik a tájat (ha egyáltalán lehet dísznek hívni azt, amit senki sem vesz szemügyre).

*

Este indultunk limai hotelünkől az oxapampai busz pályaudvara felé. Angel, a hű sofőrünk, akire rá voltunk bízva, megpróbálta innen is, onnan is megközelíteni az állomást, mire végre az előbb említett autóvezetési módszerrel, Isten tudja hogyan, sikerült neki a lehetetlennek mutatkozót megvalósítani. Itt volt aztán igazi nyüzsgés. Tele a terem, sok zenész kacskaringózó, végeláthatatlan sorokban, vagy kisebb-nagyobb csoportokban körben állva. Szerencsére itt már a rendezőkön volt a teljes felelősség. Jöttek-mentek, hol névlistákkal, hol buszjegyekkel, átlépve bőröndöket, hátizsákokat, különböző féle hangszereket, hol eltűntek, hol előkerültek a semmiből, de az látszott, hogy fogalmuk sincs nekik sem, hogy mik a tennivalók. Ez Limában így működik mindenütt, és előbb-utóbb, inkább utóbb, de mindig, minden egyenesbe kerül. Így kerültünk fel, a **Lajtaváry Family Band**, a többi zenésszel együtt, a Lobato vállalat buszára. Irány: Oxapampa.



Oxapampa 400 km-re van Limától, fent a hegyek között, az amazonasi őserdő bejáratánál. Szerpentin-szerű keskeny országút vezet fel odáig. A 14 órás út alatt elértük a 4.800 m magasságot. Mielőtt a szervezet átállt az új légnyomásra, úgy kapkodtunk oxigén után, mint a hal a szárazföldön. Kellemtelen érzés, de két, három óra után simán ment újra a lélegzés.

III. Oxapampa Country Fest 2013

A hely, „Fundo Albengrin”, gyönyörű. Hihetetlen. A rét közepén hatalmas színpad nyílt ég alatt, köröskörbe véve őserdővel borított hegyekkel. Álomszép. Ideális egy ilyen jellegű fesztivál levezetéséhez. Két napig tartott a fesztivál, szombat és vasárnap. Fel léptek észak-amerikai, kanadai, mexikói, chilei és természetesen perui „country music” együttesek. Argentínából, rajtuk kívül még egy másik együttes vett részt. A **Lajtaváry Family Band** zárta, aranykulccsal, a fesztivált vasárnap este, és grand fináléként utolsó számunkhoz, a jellegzetes „Jambalaya”-hoz felhívtuk a színpadra a többi zenészt, és együtt, fény és műfűst játékokkal díszítve, boldogítottuk a nézőközönséget a legautentikusabb „country & western” hangulattal.

Egy életre szóló élmény így fejeződött be, vagy... csak most kezdődött igazán?... Sok új barát gazdagítja ezek után életünket, amiért örökké hálásak leszünk.

Lajtaváry Dani
Lajtaváry Family Band

UI.: Nagyon örülünk annak is, hogy múlt májusban a fiú cserkészcsapat által szervezett **country** mulatságon, a Hungáriában, a terem zsúfolásig tele volt, és valamivel több mint egy magyarországi repülőjegy árát sikerült összeszedni! A szülők, a cserkészek, a vezetők végtelen sokat dolgoztak. Minden adag pörkölt elfogyott! **Mausi Sebess** által adományozott torták is mind elfogytak. Gyönyörű est volt, ahol mind együtt, kézenfogva, sokat értünk el. Nagyon köszönjük a sok munkát, erőfeszítést és vidámságot. Külön köszönet a **Kolomp** táncegyüttes tagjainak, akik teljes létszámmal támogatták a cserkészeket! Jó mulatság volt!

Kit – mit – követünk?

Mindenkinek vannak mintái, amiket követ. Ez azt jelenti, hogy megvan bennünk valami kép, egy elképzelés, hogy a dolgoknak hogyan is kellene történniük, és ahogyan egy épületnek elkészítik először a kicsi mását papírból, úgy készül el bennünk az élet, ami szerint aztán tesszük a dolgunkat. Az egész élet egy nagy tükrözés, és a tökéletlenből a tökéletesbe, a mintából a valóságosba vágyik az ember.

Kérdés, mi látjuk-e egyáltalán, hogy mintákat követünk? A „nagy szabadság” jelszava alatt észre vesszük-e, hogy mindenképpen követés az élet. Sőt, ha nincs meg az emberben a követés készsége, a társadalom nem is

tud fennmaradni. Jó példa erre a jog. Nagyszerű törvényeket alkothatnak, szépen csenghet minden szabály, de ha nincs meg mögötte az a tartalom, hogy az emberek ezeket követni akarják, akkor szabályra új szabály születik, de a sok paragrafus mögül **kicsúszik az élet**. Ezt tapasztaljuk sajnos. A mintakövetés elutasítása, a követés, mint életfilozófia elvetése nagy veszélyeket hordoz magában.

Utánzó emberek vagyunk. Óhatatlanul mintakövető életet élünk. Ha ezt tudatosítjuk, és tudjuk, hogy kit és miért követünk, akkor nem fog kiüresedni az életünk. A kisgyerek még ösztönösen tudja, hogy neki az

anyját és az apját kell utánoznia, ez az a tér, amiben beilleszkedik a világba. De mi, felnőttek is, testi valónkkal átveszünk, megjelenítünk üzeneteket. Csakhogy mi sajnos nem tudjuk már, hogy szellemi értelemben ki az „anyánk”. Sem anyanyelvünket, sem anyaszentegyházunkat, sem anyaföldünket nem látjuk az utánzó ős, szellemi helyének. Utánzunk hát fűt és fát, a hangosabb és erőszakosabb kultúrát, azt, ami éppen jön.

Református Félóra 13.7.10 (kivonat) - köszönet Schirl P.



embert? Szép egyenesnek? Büszkén, mereven állva? Vagy összerogyva? Ugye, összerogyva. Pontosan. Mert egy **gerinctelen** emberről van szó. **Gerinctelen**. Nincs gerince. Nincs szilárd belső váza, ami tarja. Nincsenek elvei, nincs egyenes, tiszta gondolkodása, ami lábon tartja. Összeesik, ingadozik. Ingadozó jellemű személy, aki könnyen befolyásolható, önérzet és következetesség nélküli valaki, akit a gyávaság jellemez. Ez a szó olyan mélyen mondja el üzenetét. Jó lenne, ha ez a világ **telis-tele volna gerinces**, szilárd jellemű emberekkel! És ha nem **girbegörbe** utakon járnánk, hanem az egyenes úton.

Ami az íróasztalon maradt:

„Alkosd és ápolj lelkedet, mint egy kert, vigyázz az élet évszakaira, mikor a gyomlálás, a gazszedés, a trágyázás ideje van, s a másokra, mikor minden kivirul lelkedben, s illatos és buja lesz, s megint a másokra, mikor minden elhervad, s ez így van rendjén, s megint a másokra, mikor letakar és betemet fehér lepleivel mindent a halál. Virágozz és pusztulj, mint a kert: mert minden benned van. Tudjad ezt: te vagy a kert és a kertész egyszerre.”
(Márai Sándor: *Ég és Föld*)



HUNGÁRIA

MAGYAR EGYESÜLET

Pje. Juncal 4250 - (1636) Olivos
☎4799-8437 / Iroda ☎4711-0144

ELNÖK: ZOMBORY ISTVÁN estebanzombory@gmail.com

Választmány: Páros hónapok 3. szerdáján.

Titkárság: Bernáth Erzsébet (*Pintyő*)

Keddől - péntekig 18 - 21 óra. Szombat 15 - 20 óra.
hungariabuenosaires@gmail.com

Tartozásának összegét mailen is megérdeklődheti.

Az Egyesületi tagdíjak bankátutalással befizethetők:
Banco de la Provincia de Buenos Aires, Suc. 5080 OLIVOS
Beneficiario: Hungaria CUIT: 30-61506567-2
CBU: 01400380 01508002240916

Cuenta Corriente N°: 022409/1

Kérjük tisztázza mailcímünkre, kinek a tagdíját fizeti, hány hónapra, és szíveskedjék elküldeni a befizetési szelvényt másolatát. E-mailen küldjük a hivatalos nyugta másolatát. Az eredeti átvehető az irodaórakban.